

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős

Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház. 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A belügyminiszter pro- grammja.

jan. 18.

Hieronymi Károlynak, mint belügy-
miniszternek első nevezetes debutja az
volt, hogy Nagylakon megbukott. Ennek
a bukásnak bámulattal tapsolt az egész
közvélemény. Ha egy belügyminiszter
megbukik abban a választókerületben,
melynek lakossága felerészben, kincs-
tári telepekből áll, hát az nagyobb
dicsőség rá nézve sok diadalmas válas-
tásnál.

Még politikai ellenfelei is tisztelet-
tel ismerték el, hogy az új belügyi-
miniszter legelőször is a saját rovására
mutatta meg, hogy nem volt üres frázis,
amit kormányra léptekor a tiszta vá-
lasztásokról mondott.

A bukás árán megszerzett diadal
után, most fényes parlamenti si-
ker következett. Ez a siker alkalmas
arra, hogy az új belügyminiszter részére
hódítsa azokat is, kik annak idején —
legalább látszatra, nem minden alap nél-
kül megütköztek azon, hogy a széles
körű elméleti és gyakorlati szakképzett-
séget igényelő belügyi tárczát egy te c h-
nikusra bizzák, akinek elismert fényes
képeit éppen azelőtt rövid idővel
mellőzték olyan téren, melyen arravaló-
ságát már bebizonyította.

A képviselőház szombati ülésén egy-
szerűen, minden szónoki cziczoma nélkül
adta elő Hieronymi belügyi programját
s azt az egész ház osztatlan elismerés-
sel fogadta. Ami e programban első
pillanatra szembejön, az a leplezetlen
őszinteség, melylyel a közigazgatás
bajaira és azok kuforrásaira rámu-
tatott.

Ezt nyomban követte azon ut meg-
jelölése, melyet ama bajok orvos-
lására helyesnek tart és követni szán-
dézkozik.

Hieronymi, a munka emberéhez méltó-
an, takarékoskodott a beszéddel és igé-
retekkel. Nem adott ugynevezett nagy-
szabásu programot, hanem föltárta mun-
ka tervének azon részeit, melyek-
nek megvalósításához részben már hozzá-
látott, részben legközelebb hozzááthat.

Ennél tovább nem ment, nyilván az-
zal a célzattal, hogy a beszédből elég
ennyi, a többit mondják el a ténylek.

Csakis így lehet érteni, hogy a bel-
ügyminiszter szombaton programszerű
fejtegetéseiben nem foglalkozott — leg-
alább kifejezetten nem — a közigazgatás
reformjával. Amiből egyáltalán nem
lehet arra következtetni, hogy ez a nagy-
szabásu reform nincs benne a Hieronymi
programjában. Ellene szól e következtetésnek
már maga az a tény, hogy

tárczát vállalt a mostani kabinetben, mely
programja egyik sarkalatos részének
vallja a belkormányzat újja-
alakítását. De ellene szól magá-
nak a szombati beszédnek az a része is,
mely az ugynevezett garanciális törvény-
javaslatok legközelebbi benyújtását he-
lyezi kilátásba. A fegyelmi tör-
vény reformjáról, a közigazgatási bíró-
ságról és a községek új rendezéséről
szóló javaslatok nem tekinthetők
másnak, mint az egész közigazgatás
egységes rendezését felőlelő
javaslat előpostáinak.

A belügyminiszter csupán sorrend-
jétől tér el az előbbi kormány reformter-
veinek s erre vonatkozó fejtegetéseit még
az ellenzéknek is helyesléssel kell fogad-
nia, ha komolyan akarja a közigazgatás
ujjszervezését. A miniszternek az a tö-
rekvése pedig, hogy amennyire lehet, már
a mostani intézmények keretében, javítsa
az ország közigazgatását, lehetetlen, hogy
minden részről elismeréssel ne ta-
lálkozzék. Hieronymi meggyőzően mu-
tatta ki, hogy ez lehetséges is, hogy ké-
pes is erre, akarja is.

Es hogy programja nem pusztá
beszéd, azt eddigi szereplése kétség-
telené teszi. Aki rövid idő alatt oly
meglepő tájékozottságot szerzett egy
reá nézve csaknem új kormányparti ág-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Szerelmi jelenetek.

Személyek:

Károly, altiszt, Elza, varróleány.

I. Az élet után szabadon.

Elza (levelet olvas): „Imádott lellem!
Örömmel ragadom kezembe a tollat, hogy ke-
gyeddél tudassam, mennyire szeretem és ha az
egész földteke aláüljed, még akkor is, azontul is
szeretni fogom kegyedet. Boesássa meg, ha ta-
lán hő érzelmeim tolmácsolásával sértem, de
szívem tolmácsolja e papírnak a szavakat. Ké-
rem mielőbbi válaszát. Károly.“ — Valahára nyil-
latkozott. Es milyen művelten ír! Ó milyen
boldog vagyok!

Károly (belép): Engedelmet kérek,
Elza kisasszony, én azt akartam... azért jöt-
tem... De hiszen kegyed már megkapta le-
velemet...

Elza (szemérmesen és földre süttött sze-
mekkel): Igen én megkaptam levelét.

Károly (két lépést közelebb lép a
leányhoz): Es... remélhetek?

Elza: Ah Károly, én már régen sze-
rettem önt.

Károly (egy ügyes ugrással Elza mel-
lett terem és átöleli): Leghőbb vágyam tehát
beteljesült! Oh, milyen határtalan boldog va-
gyok... (Megváltozott hanggal.) De igaz-e
drágám, hogy neked 300 forintod van a takar-
ékpénztárba?

Elza: Nem! csalódnak, akik ez
mondják.

Károly (ölelő karjai lehullanak és ije-
delem látszik vonásain): Csalódnak?

Elza: Igen. Nekem nem 3, de 500 fo-
rint van a takarékpénztárban.

Károly (ujra gyorsan átöleli Elzát):
Örökre tied!

II. Ibsen után.

Elza (levelet olvas): „Tisztelt kisasszony!
Eszszerű megfontolás után elhatároztam, hogy
a kegyed szülői és nagyszülői testileg ép embe-
rek voltak. Az én elődjeim is vaseszségesek
és hosszú életűek voltak. Kiváló nagyrabecsü-
léssel Károly.“ Ez a fiatalember eszesen ír.
Ismeri a világot. Es én nem is fogok ha-
bozni...

Károly (belép): Jó napot, kisasszony!
Elza: Jó napot, uram! Ön bizonynyal
azért jön, hogy levelét érdemleges választ
kapjon?

Károly: Azért. De ha...

Elza: En hajlandó vagyok egy feltétel
mellett neje lenni

Károly: S mi az a feltétel?

Elza: Önnek minden eddigi kalandjait
híven meg kell gyónnia.

Károly: Megteszem.

Elza: Azután írásban kell köteleznie
magát, hogy tisztességes bánásmódban részesít.
Károly: Kívánsága teljesül.

Elza: Végül meg kell adni azt a jogot,
hogy leendő gyermekeink neveltetéséhez nekem
épp úgy lesz szavam, mint önnek.

Károly: Elfogadom a feltételt. Kegyed
nek olyan kívánságai vannak, amelyek az enyé-
immel találkoznak.

Elza: Esküvönk természetesen minél
előbb lesz? Nem szeretem a pásztori napokat.

Károly: Dispenczióval vezetem az
oltárhoz.

III. BirchPfeiffer Sarolta után.

Elza (levelet olvas): „Kisasszony! Ré-
mélhetem-e, hogy a kegyed nemes szívében az
én érzelmeim visszhangra találtak? Én kimond-
hatatlan hódolatot érzek kegyed iránt szépsége,
kiváló szeretetreméltósága és elismert szellemes-
sége miatt. Gondolataim most is kegyedhez re-
pültek és remegő vágygyal várom ítéletét, mely

ban; aki bukásával bizonyította be, hogy első sorban a maga számára kíván tiszta mandátumot, az joggal kívánhatja, amit szombati beszédében kívánt, „hogy tettei alapján ítéljék meg.“

Egy kicsit tett számba ment már a szombati expozé is. Halomra döntötte azt a föltevést, hogy nem lehet jó belügy-miniszter, aki jó kereskedelmi miniszter lehetett volna.

Belföld.

Országgyűlés. A belügyi tárca általános vitáját folytatta tegnap a képviselőház. Issék utz Győző volt az első szónok s utána Terényi Lajosnak sikerült a honatyákat álmaikból fölébreszteni. Terényi ott kezdte politikai pályáját, ahol más végzi, a főispánságon; természetesen tehát, hogy rokonszenves figyelem fogadta és kísérte fölszólalását, melyben fényesen elárulta, hogy közigazgatásunknak mily alapos ismerője. Az ellenzék többször kitüntette zajos közbeszólásokkal beszédét, ezzel bizonyítván legjobban, hogy Terényi többször elevenre tapintott. A szabadelvűpárt élénk helyesléssel kísérte beszédét. Ezután Ugron Arpád, Váallyi Akos, Vörösi József és Helfi Ignác beszéltek.

Hidassy püspök az egyházipolitikai helyzetéről. Hidassy Kornél, szombathelyi püspök, az újév alkalmából körlevelet intézett egyházmegyéje papságához, melynek az egyházipolitikára vonatkozó része szószerint így hangzik: „A mai aggasztó politikai és egyházi viszonyok között vajmi kevés reményt táplálhatunk egy jobb jövőre nézve. Mindnyájan érezhetjük és be kell vallanunk, hogy az isteni segélyre nagy szükségünk van, mert gonosz napokat élünk, ádáz viharok ostromolják Jézus Krisztus szent-egyházát, istentelen emberek pokoli terveket szőnek ellene. Sőt nem titkolhatom el azon aggodalmat sem, hogy tekintve az időjeleket, még nagyobb rosszaktól is tarthatunk. Azért nemcsak kívánatos, hanem szükséges is, hogy az újév küszöbén azon megújított erős eltökéléssel legyünk eltelve, miszerint minden tehetségünk és teljes erőnk megfeszítésével törekedni fogunk „méltólag járni a hivatásban, melyre hivatva vagyunk“.

A képviselőház üléseinek ideje. A képviselőház tagjai már hosszabb idő óta foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a ház ülései, amelyek jelenleg délelőtt tíz órától délutáni két óráig tartanak, áthelyeztessenek délutáni 2-6 órára. Az áthelyezést többen az ellenzéki pár-

tok tagjai közül kezdeményezték azon szempontból indulván ki, hogy ekként a képviselők módot nyernek a délelőtti órákat egyéb teendőik végzésére használni fel. A terv visszhangra talált a szabadelvű párt számos tagjánál is nem találkozik ellenzéssel a kormánynál sem, melyre főleg az a tekintet gyakorol befolyást, hogy az ülések idejének megváltoztatása esetében a minisztereknek is több idejük marad rendes adminisztratív teendőik végzésére. A terv kezdeményezői érintkeztek ma a ház elnökével, ki az ügynek megbeszélése céljából szerdán délelőtti tizedfél órára valamennyi pártból több képviselőt (a szabadelvű pártból 8-at, a nemzeti és függetlenségi pártokból négy-négyet, a 48-as pártból kettőt) értekezletre hívott meg. — Azon esetre, ha az áthelyezés határozatba megy, késedelem nélkül be fogják vezetni a képviselőházba a villamos világitást.

Külföld.

Románia barátsága. Bécsből írják a P. C. utján: „Románia miniszterelnöke, Catargiu ur, Sigmaringenből való visszautazását felhasználta egy rövid tartózkodásra itt Bécsben és egy magán kihallgatáson bemutatta magát Ő felsége, a királynak.

A felséges uralkodó az ő szokott nyájaságával fogadta a román államférfiút s Catargiu ur kétségtelenül a legkellemesebb benyomásokat viszi innen magával.

Kálnoky grófnál is igen barátságos fogadtatásra talált a román államférfiú és látogatása folytán a kölcsönös politikai vonatkozások a két szomszéd állam közt lehetőleg még szívélyesebbé válnak, mint már eddig is voltak.

Ez pedig nem mulaszthatja el azt, hogy végre mégis visszahasson a gazdasági viszonyokra, melyeknek kölcsönös szívélyesebbé alakulása mind a két félre előnyös lenne, különösen pedig Romániára, amely mégis csak Ausztria Magyarországnak birja nyersterményeinek kétségtelenül legtermészetesebb és legjobb vevőjét.

Az orosz francia konvenczió. A W. A. Ztg. Rómából, állítólag föltétlenül megbízható forrásból rendkívül érdekes híreket közöl az orosz-francia katonai konvenczióról. Eszerint a szerződő felek kölcsönös támogatást biztosítottak egymásnak arra az esetre, ha az egyiket vagy a másikat, vagy mind a kettőt egy időben megtámadnák. A szerződő felek mindegyike arra kötelezte magát, hogy a hadüzenettől számítandó első hat héten belül 600 000. az ezután következő három héten belül pedig további 600 000 embert fog egyidejű hadvezetés céljából sikra szállítani.

üdvöm és beldogságom, vagy a pokol kinjait hozza. Ezer üdvözléssel maradjon kegyedet híven szerető: Károly.“ Milyen nemes egyszerűséggel fejezi ki érzelmeit! Az ő sugár alakja és finom metszésű arcára való gondolat már magában gyönyörrel áraszt el. Mintha csak előttem állana.

Károly (belép és egyenesen Elzához rohan és lábai előtt tépre omlik): Elzám!

Elza: Álljon fel Károly. Önnek keblemen a helye.

Károly: Tehát szeret!

Elza: Szeretem a szerelem szent tüzevel!

Károly: Igyekezni fogok megérdemelni szerelmét. Rajta leszek, hogy többé ne rontsa szemét és drága egészségét a lélekölő varrással. Én altiszti fizetésemből kényelmes otthon teremtke kegyednek.

Elza: Erről ismerek önre. Ön nagylelkű és jellemes férfi!

Károly: Aki szeret, érdek nélkül szeret.

Elza: Az öné vagyok.

Károly: Es én viszont a kegyedé a sárig.

IV. Korszerűen.

Elza (levelet olvas): „Méyea tisztelt nagysád! En nem vagyok a sok szónak barátja.

Kegyed tetszik nekem. Azt hallok, sok pénzt keres munkájával. Ha altiszti fizetésemet az ön keresményével kiegyenlítem, szépen kiélhetünk. Azután ha az igaz, hogy kegyednek pénze is van a takarékpénztárba, még szívesebben mondom a pap előtt a holtomiglant. Minél előbb válaszát kéri: Károly.“ Micsoda, ez az ember pénzemért akar elvenni? De még azt kívánja hogy dolgozzam mellette. No az szép is volna. Hát miért megyek férjhez?

Károly (belép): Nos, mit válaszol levelemre? Személyesen jöttem a válaszáért.

Elza: Ha ön el nem áll kívánságától, akkor nemmel válaszolhatok.

Károly: Nem lehet, kisasszony. Az élet drága. Sok kell a piacra. Azután tessék figyelembe venni, hogy gyermekeink is lehetnek.

Elza: A férfi csak akkor nősüljön, ha egy nőt el bír tartani.

Károly: Tehát nem akar dolgozni?

Elza: Ha férjhez megyek: nem.

Károly: Es pénze sincs?

Elza: Van, de nem ilyen embernek gyűjtöttem, ki neje keresményére áhitozik.

Károly: Akkor végeztünk.

Elza: Örökre. Alásszolgája.

A számár.

— Nem Viktor Hugótól. —

A 22 Rómeur nem fagyasztott még meg mindent a föld kerekén és az eseményeket nem pusztán azok képezik, amelyek sikos talajon estek.

Ez olyan igaz, minthogy én Belluska vagyok.

De kezdjünk hozzá. Ime az én esetem:

A Barna gyerek csak nem régen lett hadnagygyá. Mint mondja, „Ő felsége a király beleavatkozott abba a dologba, hogy én nagyon szeretem az egyenruhát“ és kinevezte őt egy évi „szánt-szándékos élet“ után hadnagygyá.

A gyerek sugárzó arccal, büszke tekintettel állott előmbe igazán ragyogó huszár egyenruhájában.

Igaz, elfeledtem felemlíteni, hogy huszár szánt-szándékos volt.

Szeretem a csinos férfiakat.

Barna szöke, remek bajuszszal dicsekedhetik és a kék szemei minduntalan nevetnek.

Mikor bejött hozzám, a kardját nem kötötte le, hanem csörömpöltette és ballábával úgy hátra-hátra vetette, amint azt a néném az uszályával szokta cselekedni.

Az öncsodálkozásnak bizonyos nemével tekintett reám és villogtatta arany sujtásait.

— Nos Belluska, hogy tetszik az uniformisom? — kérdezte és sebtiben megfordult előttem.

Be kell vallanom, hogy Barna nagyon csinos szöke fiú és én a nyár óta nagy figyelemmel várom az ő sugár bajuszának növekedését.

Uniformisában a bajusza ki volt „huzva“. Én, nem tagadom, énk vágyat éreztem magamban a selyemláng bajuszkát megpödörgetni és talán megcibálni.

Hanem ez a Barna annyit önteltséggel nézett végig magán, hogy meg kellett őt büntetnem.

Kettőnk között, csak egyik beszélhet magáról elragadtatással és ez — én vagyok. Es kettőnk közül csak egyik kívánhatja, hogy megcsodáltassék és ez is én vagyok. Hogy merte tehát ő kívánni azt?

Büntetésképp leültem a zongorához és elkezdtem nyakgatni. Kiállhatatlan gyakorlatok a tőle és elfordultam rajta.

Barna így szólt:

— Belluska, lelkem, ön, durczás arcczal, összehuzott szívérvány szemével, megcsucsorított ajkacskáival s főlhuzott piszékjével olyan akaratos, csinos kis teremtés, hogy én igazán szeretném megölelni.

Megbotránkozva néztem a fura, aki minden bővebb előterjesztés nélkül, — megakart ölelni.

Főlháborodottan toltam eléje a kerek zongoraszéket és így szóltam:

— Hadnagy ur, vegye figyelembe, hogy nem a kaszárnyában van!

Ezt a szót, „kaszárnya“ mély megvetéssel ejtettem ki és elfordultam.

Barna fölvetette keztyűit, sapkáját, összeütötte bokáit.

— Kisasszony, — mondá halk szóval, — ön a kaszárnyáról oly lalacsonyítólá nyilatkozott, amelylyel az én kardbotomat megsértette. Nem fogok önnek többé alkalmat szolgáltatni e sértés ismétlésére. — Isten önnel örökre.

Megfordult és az ajtóig ment és visszafordult, amint a színpadon szokás és szólt, mint a színpadon szokás:

— Pedig ha tudná...

— Mit tudnék?

— Ha tudná, édes Belluska, hogy azért tanultam, azért törekedtem az uniformis után, hogy az ön tetszését megnyerjem; az volt a törekvésem...

Egy futó kacér pillantást vetettem reá.

— Ugy emlékezem hadnagy ur, hogy ön már bucsuzott. Meg aztán én ki nem állhatom a katonákat.

Barna arca elsápadt, aztán lángbaborult. Hevesen gesztikulált amint elfojtott hangon szólt:

— Jól van kisasszony. Tudtam, hogy ez lesz a vége szerelmüknek. Isten önnel örökre.

Összecsapta a bokáját és eltávozott. Engem szörnyen bántott a lelkiismeret, de távozni hagyam az ujdonsült hadnagyocskát.

Mérgemben úgy elvertem a zongorámat, hogy lesz vele dolga Schmidtnek, míg újra helyre hozza.

Az ablakból utána néztem a távoznak. A kapunk előtt megállott. Visszafordult. Szerettem volna visszahívni. De nem! Én erős vagyok!

Egy negyed óra múlva ismét kinéztem az ablakon. Barna ott járt-kelt fel s alá felhúzott köpenyegben az ablakom alatt.

22 Reomur volt odakünn. Annak a gyereknek el fog fagyni az orra, a füle, a lába.

Nem tágitott, folyton ott járt-kelt fel s alá.

— Számár! kiáltottam én feléje a bezárt ablakon át.

Természetesen, ő ezt nem hallotta.

Annak tulajdonítottam, hogy nem indokoltam: miért.

— Számár! kiáltam újból feléje. Háromszoros számár te, a ki elhiszed, hogy lehet nő, a ki ki nem állhatja a katonákat!

Ezt se hallotta. Csak járt-kelt tovább. En mérgemben levettem magam a kerevetre.

— Fagyjon meg!! kívántam mérgesen.

Bizonyosan meg is fagyott, hála istennek. mert azóta nem láttam.

Ide ne is jöjjön, mert menten a — nyakába borulok.

B.

Színház.

— A k a p i v á r . —

Száz aranyos vigjáték, ami annyit jelent, hogy a darabnak nem szabad mulatságosnak lennie, mert ez az akadémia szerint nem engedi meg a „vastagabb“ komikumot, minek folytán minden akadémiai darab humora nagyon „vékony“.

Gabányi Árpád, mikor ezt a darabot megírta, még annyi tehetséget sem mutatott, mint többi darabjaiban, ahol a darabok rosszasága daczára előlép a színész és kizsákmányolja a színpadi helyzetet, de melyet itt az akadémia nem engedett meg. Így történt aztán hogy egy olyan régi színész, annyi darabok írója olyan naivságokat talál fel, melyek mosolyt szülnék ugyan, de a darab rovására. — Az sem válik előnyére sem neki, sem a darabnak, hogy a jó Apaffy Mihály volt erdélyi fejedelmet igyekszik a maga valóságában mutatni be, t. i. mindig berugott állapotban, mikor is féltvén a fejedelmi süveget, melyet Kucsuk basa nyomott a fejébe, annak megőrzése végett bolondokat, sőt vérfürdőket is csinál.

Jó író ezt csak olyan rokonszenves módon tárgyalja, mint Jókai az „Erdély arany korában“, pedig ez huzódik végig e darabban is fonálként. Az egész különben nem egyéb, mint a kapi várért való versengés, melynél egy szerződést elégetnek, aztán kitűnik, hogy az elégetett szerződés hamis volt. Ekkor a darab már megoldódnék a második felvonásban, azonban a részeg fejedelem eltép egy papirost, minek folytán a darab újra kezdődik és a szerencsétlen hős szerencsésen elnyervén szerettét, a darab véget ér.

A mese a következő:

Kapi uramnak (Balassa Jemő), aki Hunyad főispánja, lakásául szolgál a kapi vár, melyet atyja szerződés értelmében birt Balassa Imre (Fenyvessy) apjától. Ez az ur meghalt, de él a fia, akit azonban Vesselenyi nádor száműzet Magyarországról, minden javait feldulván és papírjainak egy részét elégetvén. A pusztításnál ott volt Pál Mózes (Rónaszéki) is, Kapi uram íródiákja, aki míg a martalócok az értékesebb holmikát kezelték, az okmánytárra vetette magát és kikeresve belőlök a kapi várra vonatkozó szerződést, elinált. — A száműzött Balassa Imre Erdélybe megy, ahol Kapi uram a nejével (Bácsné) és leányaival (Rónaszékiné,

Kiss Irén, Aporkay Eszti) és egy rokonával Bartsay Judithtal (Angyal Ilka) szívesen látja bár, de két-ébbe esik, mert most már Balassáé lesz a kapi vár. A Balassa jövetelét megelőzőleg eljegyzés volt a háznál: Gyulay kapitány (Tompá), jegyezte el magának Bartsay Judithot. Azonban mikor az eljegyzésről távozott, meglátván Kapi uram legkisebbik leányát (Aporkai Eszti) „kénytelen volt“ irányában lángra gyuladnia.

Ekkor jön Balassa és könyved francia módorban — tagadhatatlanul szép dizezióival — elragadó impertinenciával, (ne keressük, hogy ez akkor magyar lovagoknak nem volt szokása) meghódítja Bartsay Judithot. Időközben megérkezik az íródiák, átadja az okmányt Kapi uramnak, aki azt elégeti és most már, mint jogos tulajdonos, kiutasítja Balassát a kapi várból, a leányai esdeklése daczára.

A második felvonás aztán Apaffy fejedelem, álararczós bálján történik. Ilyen talán soha sem volt Erdélyben, de még „jelm-zbál“ sem, mivel azonban szerzőnek szüksége volt rá, hogy Balassa álarczban mint koldus jelenjék meg, hagyjuk rá

A koldus azt is kilesi, midőn a „nyár“-nak öltözött Kapi leány (Aporkay Eszti.) (Kiss Irén „tavasz“, Rónaszékiné „ősz“) és Gyulay kapitány szerelmet vallanak egymásnak, sőt a leány egy szalmavirág csokrot tűz a kapitány kalapjába, mire a kapitány, uram boc-á! a magyar erkölcsnek, a fejedelmi udvar jelenlétében meg is csókolja a leányt, a mi pedig crimen majoris „potentia“ volna az akkori időkhöz képest (a mely latin helyességgel szerző egy helyen mondja.) Balassa mindenkinek megmondja titkait, felnyitja a szemeit a fejedelemnek is, a ki be van rugva és egy ál-okmány segítségével, mint hazaáruló a szalmacsokor révén a hűsre téteti véltársát Gyulai kapitányt, a ki nem akarja kompromittálni hölgyeit. Juditnak is tudomására hozza a csokor történetét, mire Judit felvilágosítja a helyzetet és áldását adja Gyulaiékra, míg maga Balassa keblére borul. A fejedelem szörnyen megőrül Balassának mint hű tanácsadóknak és jutalmat ígér neki, megválasztja udvari bolondjának és mert a kapi vár most tulajdonos nélkül áll, mert „a száműzöttnek nincs birtoka“ s így az nem illetheti Balassát, „Bolond Imre crimen oda ajándékozza azt Balassának. Kapi uram azonban felülkerekedik és bebizonyítja, hogy Balassa hazaáruló Erdélyben is és a császár kéme Ennek folytán a már megoldozott kérdések daczára a darab nem nyerhet csöndes befejezést, hanem mert a fejedelem szétépte az adományozási okmányt, újra kezdődik Balassa börtönbe vettetésével.

Szerző csendesen futni hagyja Gyulayékat és a kapi leányokat, a kikre nem tudni mi szükség volt eddig, rájuk hagyja, hogy boguljanak úgy, a hogy tudnak. Vagy talán a rendezői plajbász működött itt, elég az hozzá, hogy míg a nemzeti színházban a darab négy, itt csak 3 felvonás volt. Isten ments, hogy ezért vádolnók a rendezőseget, csak hogy az összevadás nem történt szerencsés kézzel.

Balassa tehát börtönbe kerül. Bernemissza Anna (Szilágyiné) a kezeibe veszi a két szerelmes ügyét és megjeleik Judith kíséretében Balassa börtönében és megvesztegeti az őrt egy erszény pénzzel, hogy hagyja szökni Balassát mielőtt örökös fogságot mondana ki rá a fejedelem tanácsa. A szökés nem sikerül s Bornemissza Anna erszénye Kapi uram kezébe kerül. Időközben meglátogatja Balassát Pál Mózes az íródiák és átadja neki a valódi szerződést, melyet ő másolatban adott át Kapi uramnak, hogy vele elégettesse és aztán bosszút álljon azért, mert a régebbi időben Kapi patkót veretett az ő atyja lábára. Balassa még egyszer megkísérti a szökést, hogy a fejedelem elé kerülhessen ezzel az okmányval és Kapi uram egy levelével, melyet Béli Pálhoz intézett s mely nyilvánvalóvá teszi Kapi uram áruló a fejedelem ellenében.

Nem juthatván a fejedelemhez, nagyon természetesen az jön el ő hozzá és alá akarja írni a tanács ítéletét, mely örökös fogságot szab Balassa fejére. Bornemissza Anna ennek az ítéletnek az aláírását nem akarja megengedni, mire Kapi uram kilép az öreg ágyúval: a feje-

delemnő erszényével s a történelem által is annyira tisztelt fejedelemtől azzal gyanusítja, hogy Balassa Imre szeretője. Apaffy erre roppantul dühbe jön és kimondja, hogy lefejezteti Balassát is, meg a feleségét is. Biztosítjuk a szerzőt, hogy a jó Apaffy Mihály még álmában sem mert volna ilyesmit mondani az ő szeretett feleségének, kinek sz lid jószágától és pirongatásaitól úgy rettegett, mint a tüztől. Végre is kisl, hogy a kompromittált hölgy nem más, mint Judith és Balassa a Bélihez intézett levéllel megfélemlítve Kapi uramat, kényserítí bevalani, hogy Balassa nem áruló és hogy övé a Kapi vár, mire minden kiegyenül. Ott tengleg még a darabban Teleky Mihály is valami szintelen szerepben (Peterdy) és egy gyomorfájós francia követ (Akakia Boger Szendrey.)

Az előadásról csak jót mondhatunk. A hölgyek a magyar öltözékekben pazar pompát fejtettek ki, úgy szintén a jelmezestélyen is. Első sorban kell kiemelnünk Kiss Irén pompás izlésű, korbü ruháját, utána következik az Aporkay Eszti gyönyörű ruhája, melynek színpadi hatása kissé halványabb; szépen nézett ki Rónaszékiné és Angyal Ilus; Szilágyinéval azonban fogadni mernénk, hogy a Bornemissza Anna fejedelmi palástja nem úgy nézett ki, — mint az ő rövidke béli belépője. Különösen szép volt Aporkay virágkosztümje a jelmezestélyen, de sem Kis Irén, sem Rónaszékiné nem maradtak mögötte. Ők képezték a darab kiállítását.

Kapi uram Balassában kitünő személyesítőre talált, Balassa Imre szerepében Fenyvessy exzellált és szép dizezióért nyílt színen is kapott tapsot, felvonások után többször hívták ki, Különbben a darabban csak ez az egy jó szerep van, mert úgy az Angyal Ilus, mint az Aporkay Eszti, Tompa, Szilágyiné és Bácsné szerepe nagyon balvány. Bács Apaffy fejedelem kedélyes alakját elég diskkrét színben mutatta be. Szerencse, hogy Rónaszéky is benne volt a darabban, mert nem neveltünk volna semmit e „vigjátékon“. Bár Rónaszéky hogy úgy mondjuk drámai szerepet játszott, de a karzat azt hiszi, hogy a mit Rónaszéky mond, azon nevetni kell és nevetet is. Mi pedig azt neveltük, hogy a karzat Rónaszékyt ma is nevetett.

A Röder testvérek pénteki hangversenyéről, melyről már megemlékeztünk, a színház igazgatója a következő értesítést bocsátotta ki:

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint a világhírű orosz „leány quartett“ Röder nővérek Odessából philharmonikus társaságot, hangverseny körútjok alkalmából egy előadásra megnyertem.

Röder nővérek, (Zsófia hegedű, Emilia gordonka, Lilla mély hegedű, Róza zongora) hangverseny körútjuk alatt Európa minden nagyobb városában a legnagyobb feltűnést keltették és a legkényesebb zenei igényeket is kielégítették, felhasználtam tehát felléptetésükre az alkalmat, hogy művészetüket Debreczen város nagyérdemű zenekedvelő közönsége is élvezhesse.

Fellépésük f. hó 20-án pénteken bérlet szünetben, rendes helyárrakkal lesz. Ezen előadásra jegyek előjegyezhetők mátol fogva a színházi pénztárnál. A mélyen tisztelt bérli közönség helyei csütörtök estig fentartatnak. — Ezen előadásra a páratlan bérli uraságok bérli igénynyel.

Napi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál, január 18-án: boros, havas, fagypontkörül hőmérséklet.

Jégpálya a Margit fürdő telepén; használható.

ságát kék-sárga zászló jelzi a piacz utcai Dragota háznál

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Jan. 21. Polgári kör bálja a Bikában.

Jan. 21. Ács ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Jan. 21. Függetl. kör bálja a Koronában.

Jan. 25. Városi közgyűlés.

Jan. 28. Jogász és tisztviselői kör közgyűlése délelőtt.

Jan. 28. Gazdászok bálja a Bikában.

Jan. 28. Csizmadia ifjuság bálja a Koronában.

Jan. 29. Iparos kör bálja a Bikában.

Febr. 1. Állami tisztviselők bálja a Bikában.

Febr. 4. Ág. ev. filióregylet thea-estélye a Bikában

Febr. 4. Kőműves ifjuság bálja a Margit fürdőben

Febr. 5. Kovács és kerékgyártó ifjak bálja a Koronában.

Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. E. m. k. e. bál a Bikában.

Febr. 12. E. m. k. e. főkegyletnek közgyűlése.

— Régi magyar föltételes ítéletek Debreczen multjából. Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter a büntetőtörvénykönyv módosításánál az u. n. föltételes ítéletek behozatalát tervezi, a mely szerint a vétkest vagy a bűnöst elítélik ugyan, de az ítélet csak ismétlődő visszaesés után hajtatik végre. Az amerikaiak büszkére a nálunk nem régen behozott jogszokásra, holott e téren nem ők az elsők. A föltételes ítéletek már a mult századokban s még e jelen század elején is honosak voltak a magyar törvényszéki gyakorlatban, s e jogszokásoknak nagy mértékben engedett Debreczen, ez az ősmagyar város. Széll Farkas kir. táblai tanácselnök a városi közlevéltárban szorgalmasan folytatott kutatásai alapján mutat rá, hogy Debreczen város újabb, régebb és legrégebb jegyzőkönyveiben lépten-nyomon találhatunk föltételes ítéleteket. Ezekből ő a „Jogtudományi Közöny“ legközelebbi számában érdekes szemelvényeket közöl, 1547-től 1847 ig mindegyik századból néhány ítéletet. A tudós buvár ez ítéletek közlésével több feltűnő, a kort jellemző jelenségre mutat rá. Debreczen város törvényszékén a XVIII. század közepén t a l á l k o z u n k az A m e r i k á b a n csaknem az imént életbe léptetett „probation“-féle eljárás nyomával.

1744-ben Vári Mihály katona-viselt ember azzal volt vádvalva, hogy minden szava adta-teremtette s ezért a káromkodásért a város tisztügyésze azt kívánta, hogy kövel veretessék szélylyel a feje. — A tanuk meghallgatása után a tanács határozata: „Noha igen nagy büntetést érdemelt volna az I. (vádolt), mivel régtől fogva bosszantja a szent Istent sok káromkodásával, de minthogy a r r a i g é r i m a g á t: soha semmi részegítő italt nem iszik, amelytől talán inkább cselekszi azon gonoszságot, még a z e g y s z e r m e g p r ó b á l t a t i k két heti áristommal.“

Föltételes elítéléssel s z o k t a t t a t t a k d o l o g r a azok a nők, kiknek vétkei dologtalanságból származottaknak ismerettek fel.

Ime két ítélet erre nézve: Bagaméri Ferencznét, Balog Annát a városi fiscus 1742-ben vádolja, hogy egynehányszor proscibáltatott mester (hóhér) által kicsapatott, bemert jönni a városba, — veretessék ki újabbán. E vádra határozatott: „Menjen áristomba. Város Gazda uraimék vegyenek kendert, rokkát, f o m a s s a n a k véle mindennap bizonyos pensumot; ha megfonja léssen kender fizetése; ha meg nem fonja: mindennap meg k o r b á c s o l t a t i k, hadd szokják a dologra, mert minden gonoszra a dologtalanság vitte.“

Hasonló ehhez a Vas Jánosné, Makai Katalin esete 1756-ból.

A. Ezen I. már m a g á r ó l r e v e r z á l i s t a d o t t, hogy nem részegkedik, a férje jószágát nem prédálja; de meg nem állotta: iszik, részegkedik, veszteget, a kis gyermekét kicsinybe mult, hogy részegsége miatt meg nem ölte, maradjon az arestumban kenyéren és vizen.

I. hallgat.

Deliberatum est:

Egy hónapig maradjon az arestumban kenyéren és vizen, a férje adjon neki dolgot, hogy f o n j o n, vagy v a r c j o n, ha a

pensumát el nem végzi naponként, k o r b á c s o l j á k m e g.

A jelen századnak még 3. és 4. tizedében is a váni kívánó viszás házastársak oly feltétel alatt kerülnek el a büntetést, ha 30 nap alatt a válóper megkezdik; végre, hogy a nő által indított válóperben a részére hivatalból kinevezett ügyvédet a perben teendőik iránt nem értesítő alperes férj, kemény büntetés feltétele alatt szorítottatik a válóperben való munkálkodásra.

A részeges cziviseket, a kikapós, kaczer menyecskéket halállal fenyegető ítéletekkel szorították már a 16. században is megjobbulásra. Kiténik ez a következő ítéletekből.

1547. Bursipán Boldizsár, bíró előtt önként uzt a fogadást tette, hogy ha ezentul — mi ként azelőtt rajta megesset — bortól lerészegednék abban az esetben minden további törvénykezés nélkül akasztassék fel. (Jegyzőkönyv 47. lap.)

1553. Szijártó Benedek szolga részegségben találtatván, hittel kötelezte magát, hogyha ezentul részegségben találtatnék, kalodába tétesék és veszszóvel veretessék meg minden törvénykezés nélkül. (Jkönyv 434. l.)

1593. Orbán Jánosné Katalin asszony fejevesztés terhe alatt fogadást tesz, hogy ezentul paráznságot soha el nem követ. (Jkönyv. 391. l.)

A más asszonyát szerető férjeket föltételes ítéletekkel szorították hitvesi hűségre. Példa erre a Fejérvári István este 1742-ből, akit Varga Gyurkáné szédített el a feleségétől. — Mellőzött asszony kijelentette a tanács előtt, — „hogy nem kívánja férje veszedelmét, hanem vele fog élni, talán az ur Isten megszenteli — ezért vádolt a halálos büntetés alól ugyan fel szabadittatik, de magának érdemelt büntetésére, hóhér áltl cum pleno iudicio numero megveretnek irredemptibiter; magáru pedig Alibit tartozik adni „hogy ezután mint illik keresztyén emberhez, Istenes életet fog élni.“ — A régi jó időkben sommás eljárással bántak el a közscandalumot okozó vadházasokkal is 1756-ban Zilahi József és Szabó Erzsébet, mint tisztatlan házasságban élő személyek 40—40 napot elmarasztaltatnak. — Minthogy azonban Zilahi egy hónapi időt kért magának, hogy végére járhasson, tőle való távollétében mikép viselte magát a leány, és megígérte, hogy ha valamely törvénytelenséget nem tapasztaltak iránta, — magának törvényes feleségül elveszi, — a tanács e föltétel mellett a büntetésnek felét engedti. A férj brutálitása ellen gyakran föltételes ítéletekkel védelmezte az atyáskodó tanács a feleséget. Így például Csekő Istvánt azzal fenyegették meg, hogy ha még ezután is veri, üldözi feleségét, Temesvárra küldik sáncztag-ságra, de azért egy hólnapi áristomot kenyéren és vizen és minden pénteken 24 pálcza-ütéssel, kell eltöltenie. — Kemencze Istvánt pedig azért ülték föltételes kemény büntetésre, ha ezután a mit keres, meg nem issza, hanem a felesége kezébe adja.

— Nagy riadalmat okozott ma délután Orvos Gyurka a Kossuth-utca ában Tökrészegen inzuitalta a járó-kelöket, mire a rendőrség haza küldte, mintha bizony Gyurka részeg fővel haza menne. A dolog vége az lett, hogy három rendőr rákötözte őt egy taligára, melyen úgy ordított, mint fába való féreg. Gyurkát eme diadal útján vagy er ember kísérté. A városházán nagynehezen tudták dutyiba tenni. Valjon mit szól ehhez a „kényes természetű“ asszony a ki — mint mondja — „nagy családból származik Poresalmáról.“

— Jováhagyott utépités. A kereskedelmi miniszter tudomásul vette, hogy a debreczen—n. károlyi törvényhatósági könt 24—20 szelvé—n ei közötti szakasza az 1891/92. évi utadó költségelőirányzat terhére kiépitett. — A miniszter felhívja a város közönségét, hogy ezen ut-szakasz építésének felülvizsgálata iránt saját hatáskörében intézkedjék. A szemlére maga részéről Köszegi László kerületi kir. felügyelőt küldötte ki.

— Nagy szerencsétlenség híre terjedt el ma reggel városunkban. A hír szerint egy héttagu család öngyilkos lett, széngőzzel fojtván

meg magát. Később oda devalválódott a hír, hogy g á z ö m l é s ö l t e meg őket.

Minthogy a szerencsétlenség a Cser utcán történt, a III. kerület részéről azonnal megjelent Tihanyi és Ujházi doktorok kíséretében Beér Kálmán és Szász biztos Gulyás Mihály házánál, a hol a szerencsétlenség történt. — Egyik lakó felöadta, hogy a Gulyás család, mely férjből, feleségből és 5 gyermekből álltt, a szokott időre nem jött elő, a mi nekik gyanusnak tűnt fel és minthogy a kopogtatásra nem feleltek, kinyitották a szoba ajtaját. Ugy feküdt ott az egész család, mintha meg volna halva.

Kiküldött tudósítónk így írja le az esetet:

A biztos azonnal kinyitatta a lakást s a behatolni akarókat csaknem leütötte lábáról a gázság. Hirtelenében kihurcolták a Gulyás-családot a veszedelmes helyről és megtették az élesztési kísérletet, a mi a férjnél, a gyermekek, nál sikerült is, de az anyánál nagyon nehezen meg, bár még életben van. Borzasztóan tájékoz zik szegény. Esméletét délben sem tudta visszanyerni s életéhez kevés a remény.

Mig az orvosok a betegekkel foglalkoztak a rendőrbiztos a baj oka után kutatott. — A Gulyás ház sarkán áll a falba erősítve egy gázlámpa, melynek csövén semmiféle repedés nem látszik; a falon sem lévén repedés, lehetetlennek látszott, hogy a gáz itt ömlött volna be. Szorgos kutatás aztán kiderítette, hogy a gázlámpának a vezetékcsöve a j á r d a l a t t repedt meg, mert a fagyos földön nem tudott áthatolni, áthatott a falon és a szoba padlózatán keresztül hatolva nyomult a szobába, meglepően és csaknem megfojtván a Gulyás családot.

Legtöbbet kapott belőle a szegény asszony, a ki az utcára néző fal melletti ágyban aludt kicsiny gyermekével, a ki keveset szivott be a mérges gázból, mert a dunyha alatt volt s a légszesz nem fért annyira hozzá. Ez a gyermek jött magához legelőször.

A férj az udvar felőli fal mellett aludt szintén egy gyermekkel, egy fiuval. A gyermek itt is jól be volt takarva és nem sok gázt szivott magába és hamarabb magához tért, mint az apja, a kit alig birtak életre ébreszteni, de hála az orvosok kitartó munkájának, az életre ébresztés sikerült.

Kitűlök még két gyermek aludt egy külön ágyban. Ezeket nagyon megviselte a légszesz s az orvosok alig tudták őket életre kelteni és közülök a kis lány még mindig nagyon rosszul van, noha életéhez van remény.

Gulyás Mihály ötödik gyermeke nem halt odahaza, előtte való este a nagyanyja elvitte őt magával és ottartotta s így a gyermek megmenekült a gázömléstől.

A gáztársulat már beforrasztotta a megrepedt csövet, de a rendőrség a veszedelmes lakás hosszas szellőztetését elrendelte.

Egy másik tudósítónk a fentebb előadottakat még a következő részletekkel egészíti ki. Toma István lakó, ki egy pitvarra lakik a szerencsétlenül járt Gulyás Mihály házigazdával, vette először észre a szerencsétlenséget. Reggel nyolcz óra tájban ki akart menni az udvarra, s a konyhában erős, fojtó szag csapott feléje, és feltűnt neki, hogy a másik szobában nagy csendesség van, holott máskor ott már ilyenkor mindenki fenn szokott lenni. Benyitott tehát a szobába s ott az egész helyiséget betöltő erős szagtól majdnem ledobbant; s megdöbbenéssel látta, a házbelieket, hogy mozdulatlanul, elkékült arczzal feküsznek ágyaikon. Hamar bekiáltván a feleségét, gyorsan hozzáláttak az ajtók, ablakok ki-

nyitogatás
házi Ká
helyzetben
Tihanyi S
Beér Kálm
bük táru
kö-elében
rom éves
aludt még
hónapos
ben egy
éves fiac
fekhelyeik
Az orvos
állapotban
csélteneke
sikerült a
teni, mag
eszméletre
hörögvé s
ható volt
v-telve a
ta, hogy
megszopt
három é
feküdt s
hogy a g
halottja
fiu, a ki
sen egész
cséltensé
ház előtt
megreped
resztül k
porhanyó
magának
ezt a b
emberne
társuiat
gusan k
szerenke
különben
punk zá
rosszul

tanács i
hogy az
naszok
tassanak
egy kis
szük, ha
közönség
ami téle
szélyezt
téket k
hogy sz
tak a v
elvontál
néposzt
sára. E
hogy a
vázások
voltak
rosi tan
zetőség
megáll
róhelyis
tűzifail

tal alak
alapsza
szor is
mivel a
noha e
tette.

mondja
Ime eg
nagysá
kácsné
Eszter
kíván
nem az
a nagy
abból
akkor
szekré
tében
lár ug
nagyot
tos, el

nyitogatásához, sietve orvosért is küldtek. Ujházi Károly azonnal meg is jelent a borzasztó helyzetben levő családnál csakhamar ezután dr. Tihanyi Sámuel és dr. Horváth Károly valamint Beér Kálmán egy párreadórral. A kép, mely elbűk tárult megrendítő volt. Az ablaknál, melynek kö-elében ömlött ki a gáz, feküdt az anya három éves kis lányával, az ágy előtt egy hárságyon aludt négy éves kis fia ennek közelében nyolcz hónapos csecsemője a bölcsőben; az ágy végében egy másik ágyon pedig a férj feküdt hat éves fiacskájával, mindannyian eszméletlenül; fekhelyeiken a gáz okozta hányás bőséges jeleivel. Az orvosok azonnal hozzáláttak az eszméletlen állapotban levő család életrehozásához. A szerencsétleneket átvitték a szomszéd szobába s ott sikerült az apát és a négy gyermeket fölélesztetni, magukhoz téríteni. Csak az anya nem jött eszméletre, s még e sorok írásakor is kinosan hörögve s a tajtékat turva feküdt ágyán. Megható volt a kis szopós gyermek sirása, aki követelve a természet jogát, hangos sirással tudatta, hogy éhes. A haldokló édes anya nem tudta megszoptatni a kicsikét. Legrosszabbul van a három éves kis leány, a ki az anyával együtt feküdt s csodálatos vé etlennek köszönhető, csak hogy a gyenge szervezete gyermek nem lett halottja a gázmérgezésnek, míg a hat éves kis fiu, a ki az apjával feküdt egy ágyban, teljesen egészséges s nincsen semmi baja. A szerencsétlenség valószínűleg úgy történhetett hogy a ház előtt felállított gázlámpa földalatti csöve megrepedt s a kitóduló gáz nem tudván keresztül hatolni a csonttá fagyott kemény földön, a porhanyós fundamentum s téglák között talált magának utat a szobába, a hol aztán végezte ezt a borzasztó munkát, mely kevés híján hat embernek oltotta ki az életét. E közben a gáz-társulat emberei is értesítve lettek s most szorgosan kutatják a repedés helyét. Felelősség a szerencsétlenséget nem terhelhet senkit, a mit különben a vizsgálat van hivatva kideríteni. Lapunk zártakor értesülünk, hogy az anya olyan rosszul van, hogy az estét nem éri meg.

Az ebesi állomás kibővítése. A városi tanács illetékes helyen lépéseket tett az iránt, hogy az ebesi személyforgalomnál észlelt panaszok alapjukat veszítsék és a hiányok pótolassanak. — Az ebesi megálló tudvalevőleg egy kis őrházból áll, mely az ott lakó őrnök is szűk, ha véletlenül nagyszámu a családja. A közönség számára semmiféle váróhelyiség nincs, ami télen fölötte keletlenül sőt egészséget veszélyeztető állapot. — Eddig az őrtüzi faillatokat kapott az államvasutaktól azon a czimen, hogy az utasok télen az ő szobájában várhatnak a vonatra. Utóbbi időben ezt a faillatokat elvonták tőle, ő pedig azóta főként az alsóbb néposztályhoz tartozókat nem eresztí be lakására. Egy városi tisztviselő szemtanuja volt, — hogy a szegény utasok a decemberi nagy havazások idején a szabadban, fázva, dideregve voltak kénytelenek a vonásra várakozni. A városi tanács ennélfogva megkereste az üzletvezetőséget, hogy tekintettel a szépforgalmu ebesi megállóra, tegyen javaslatot, hogy ott egy váróhelyiség építtessék s addig is az őrtől elvont tűzfalleteket ismét folyósítsa.

Az iparos ifjuság önképző egyesület által alakított betegsegélyező pénztár alapszabályait a kereskedelmi miniszter másodszor is visszaküldte jóváhagyási záradék nélkül mivel az általa kívánt pótlásokat az egyesület, noha erre hajlandónak nyilatkozott, nem teljesítette.

Regények nem történnek az életben. mondják a blazirtak és okosnak látszó emberek. Ime egy, mely most történt városunkban: A nagysága kijön egy másik szobából Julcsa szakácsné kíséretében, abban a szobában találja Esztert a szobaleányt, a ki a legkedélyesebben kíván neki egy nagy „kezit csókolo“-ot, ha nem aztán szörnyen elképed, mikor látja, hogy a nagysága egyenesen a siffonérnak tart, hogy abból valamit kivigyen. Nagyon sikolt, de már akkor késő volt, mert a nagysága kinyitotta a szekrény ajtaját. Ő is majd hanyatt esett ijedében mikor látja, hogy onnan egy baka káplár ugrik elő. E perczen Julcsa szakácsné is nagyot sikolt, hogy „a szeretóm!“ te gyalázatos, elraboltad tőlem! — Torkon akarja ragadni

az Esztert, de ez futásban keres menedéket és ellillan. A nagysága meg van döbbenve, és kéri Julesát, magyarázná meg a dolgot. — Julcsa aztán elmondja, hogy az a káplár senki más mint, Székely káplár, az ő szeretője, a kit már több nap óta nem látott, mert valami istentől elrugaskodott leány elcsábította tőle. De most már tudja, hogy ez a leányzó senki más, mint az Eszter, a kit majd így majd ugy. „Ezt tehát a Székely káplár?“ kérdi a nagysága. No akkor Julcsa lelke itt van a félhavi fizetése meg a cselédkönyve és mehet; ugyanigy fogok tenni az Eszterrel is ha vissza tér. — „De miért drága nagysága?“ — „Azt ne kérdeje.“ Ne bizony, mert az a Székely káplár, jól megismerte, senki más, mint egy közeli rokona, aki soha sem volt baka, hanem bakaruhát csináltatott magának, mert ez sokkal jobban hat a „cs-léd-világban“, mint akármi. Pedig annak a rokonnak — felesége is van. Ezt tehát nem lehetett az Eszter, meg a Julcsa orrára kötni. Ezzel aztán befejeződött ez a debreczeni regény.

Gázfogyasztás. Debreczen város a múlt hónapban összesen 2273 frt. 21 kr. értékű gázt fogyasztott el közhasználatra. — Ebből utcai világításra 1719 frt. 53 kr. hivatalos helyiségek világítására 443 frt. 34 kr. értékű légszusz esik, a többi a városi nyomdában és a börtön folyosóján fogyasztották el.

Bethlen Gábor-társulat. Kolozsváron „Bethlen Gábor“ czim alatt erdélyi protestáns társulat alakult, melynek az alapszabályok által megállapított célját: a protestáns egyház és vallás iránt való általános buzgóságának, tevékenység és példaadás által való felébresztése, a vallásérkölciség ápolása és fejlesztése, az egyház hívei közt az egyetértés ápolása és a más hit felekezetekhez tartozókkal a békesség fentartása. A társulat működését mielőbb nyilvános felolvasásokkal kezdi meg.

Razzia. A II. kerületi kapitányság razzia-tartott a cse-édszerző intézetekben és összefogdosztatott vagy 30 cselédet, kik hely nélkül kaczerkódtak. Részint elzárták, részint eltoncolták őket. Az ilyesmit többször kellene ismételni, hogy vagy pusztuljanak, vagy álljanak be az ilyen népségek, a kik nagyban rontják a levegőt.

A jégszükséglet fedezése tudvalevőleg igen nagy gondot ad az idén a városnak, a mészárosoknak és szukraszoknak itt Debreczenben és azért nem lesz érdektelen, ha köztudomásra hozzuk, hogy a Debreczeni m. k. gazdasági tanintézetben, a vegyműhelyben több oldalról érkezett megbízás folytán igen serényen folyik a különböző helyekről beszerzett jégnek egészségügyi szempontból való megvizsgálása. A kik ez iránt érdeklődnek forduljanak bizalmasan Dr. Vedródi Viktor tanárhoz, a ki szívesen szolgál alapos felvilágosítással.

A kir. államvasutak bájja. A szárnyas kerék lovagjai, a kir. államvasutak tisztviselői fényes elite-bált rendeznek február hó 1-ső napján. A meghívó, mely egyszersmind belépti jegyül szolgál, így hangzik: A magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének hivatalnoki testülete f. évi február hó 1-jén az „Arany Bika“ szálló disztermében zártkörű tánczestélyt rendez, melyre X. urat és családját meghívja a rendező bizottság. — E meghívó egyuttal belépti jegyül szolgál. Kezdeté este 9 órakor. A bál olyan fényes sikerűnek ígérkezik az előjelből ítélve, hogy ilyen már rég nem volt Debreczenben s egy nagy lépésül fog szolgálni intelligenciánk és a hivatalnoki testület társadalmi egybeolvadásához.

Az agyon gett ember. Andrásik András esete olyan hihetetlennek látszott, hogy a rendőrség szorgos vizsgálatot rendelt el, mert lehetetlennek látszik, hogy valaki, akárhogyan be legyen rugva, el tudjon égni a nélkül, hogy a fájdalom fel ne ébressze. A szorgos kutatásnak az lett az eredménye, hogy néhány vércseppepet találtak a szobában és a nyakán is vérfoltokat s erre felmerült — a gyanu, — hogy Andrásikot először megöte vagy ajultta tette valaki és aztán dugta bele arczát a parázsszal telt mozdó tába, hogy az égésre foghassa a alálát. E gyanus körülmények folytán a kapi-

tányság az ügyet áttette a kir. ügyészséghez. A gyanu a feleségére irányul.

x Mellbetegeknek, valamint oly betegeknek, akik meghülés folytán köhögnek, kiknek tüdő catharrusok van, elnyálkásodottak, szűk-műűek, légzési nehézségben, erős és görcölös köhögésben nyakcsiklandozásban szenvednek, ajánljuk a jónak bizonyult St. Georgs köhögési teát és az ahoz való St. Georgs katharrus port, mely egyes egyedül csak a St.-Georgs-Apotheke Wien V/2 Bec. valódi minőségben készítettik.

x Massage gyógygimnastikai s orthopadiái testgyógyászati rendelés. Dr. Szichermann Adolf egytemes orvostudor lakik: Széchenyi utca 1780 sz. alatt rendelés egész nap. Orthopádia óra d. u. 4-5 ig.

— Hangverseny és tánczestély. A derecskei ev. ref. tanítótestület a saját takarékmagtára alapitójának gyarapítására 1893-év január hó 22-én a városházánál hangversenyvel egybekötött zártkörű tánczestélyt rendez. A rendező bizottság elnöke: Fráter Barnabás, főszolgabíró. Belépti díj személyenként 1 frt Családjegy 8 forint. Kezdeté fél 8 órakor. A hangverseny műsora a következő: 1. „Dalünnepen éneklí a dalárda. 2. „Komoly szavalat“ Rajcsányi Ilon k. a.-tól. 3. „Honfi bucsuja“ éneklí a dalárda. 4. „Eji dal“ Chopin hegedűn Recht Sándor, zongorán kíséri Bátky Endre zenetanár. 5. „Vig szavalat“ Buray Jánostól. 6. „Népdal-egyveleg éneklí a dalárda. 7. „Magyar ábránd“ Huberttől. hegedűn Recht Sándor, zongorán kíséri Bátky Endre. 8. „Magyar királyi induló“ éneklí a dalárda.

x Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfuvidásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll féle seidlitz por“ használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény uterendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. Az ár és raktár lapunk mai hirdetésében látható.

Adományok a Baross-szoborra.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamarához a Baross-szobor alapja javára, a már kimutatott s a m. leszámítoló és pénzváltó bankhoz felküldött 628 frt 30 kron kivül, 1892. december 1-től 1893. január 5-ig a következő adományok folytak be:

Csanak József ivén 25 frt. Zádor Lajos ivén 20 frt, Kölesönsegélyző egyesület ivén 25 frt, Fonciere pesti bizt. intézet ivén 4 frt 30 kr., Tóth Béla gyógyszerész ivén 2 frt, Balogh István ivén 14 frt 10 kr., Szikszay Lajos ivén 17 frt, Sertésvágó hentestársulat ivén 10 frt, Szapanos ipartársulat ivén 7 frt 80 kr., Katona József ivén 9 frt 10 kr, Alföldi takarékpénztár ivén 14 frt, Fésűs, késes stb. ipartársulat ivén 2 frt 40 kr. Bauer Ignác gépgyáros ivén 22 frt 50 kr. Sesztina Lajos ivén 12 frt, Szikszay József ivén 10 frt, Pető István ivén 1 frt.

Vegyes hírek.

* **Bosnyák gróf.** Szerajevo legtekintélyesebb és leggazdagabb polgárainak egyike Kapetanovics Mehemed bég, ki egy bosnyák újság szerkesztője is, a napokban kérvényt intézett a királyhoz, melyben a grófi czimet kéri. Kapetanovits Mehemed bég Bosznia legelőkelőbb családjainak egyikéből származik, mely évszázadok óta az ország történelmében kiváló szerepet játszott. A Kapetanovicsok még a múlt század elején keresztények voltak csak később a török uralom nyomása alatt, tértek át a mohamedán vallásra. A múlt század elején I. Lipót király a Kapetanovics-családot nemességre emelte, ama szolgálatok elismeréséül, melyeket e család szavojai Jenő hercegnek Bosznia okkupálásánál tett. De e nemességet csakhamar elvesztették, mert, mikor a család a mohamedán vallásra kitért, a soknejűség következtében nem lehetett a törvényes leszármazottakat ellenőrizni. Lehet, hogy a kitérés ténye önmagában véve is elég volt a nemesség elvesztésére. Kape-

tánovics Mohamed bég az 1878-iki okkupáció alatt leghevesebb ellenségeink közé tartozott, de mikor az okkupáció be volt fejezve, alávettette magát az új állapotoknak s azoknak egyik leglelkesebb hívője lett. Ezt a barátságos magatartását azzal jutalmazták meg, hogy kormánytanácsosnak nevezték ki, most pedig grófi rangra emelik.

* A muff eredete. Mint a párisi Curostie Universelle írja, a karmantyut (magyarul muff) melyet ma kizárólag a nők használnak, a 17. század végén és a 18. század elején a férfiak viselték. A divatja Olaszországból való s az olasz mancia szóból származik a manchon is mivel a francziák a karmantyut értik. Hajdanában a muffok nagyon nagyok, hol nagyon kicsinyek voltak. Egy caeo prémkereskedő, akit a muffok kicsisége természetesen nagyon bosszantott, eredeti módhoz nyúlt, hogy megint divatba hozza a nagyokat. Egy louisort, meg egy kis karmantyut ajándékozott a hóhéruak, aki minden kivégzésnél köteles volt a kis muffot viselni. A hóhér csak egyszer akasztotta nyakába a kis karmantyut és persze — azontul mindenki nagyot viselt.

Irodalom.

A „Közpapok Lapja“, melyet négy évi pályafutásából a magyar református egyház minden papja jól ismer, január 1-től kezdve a fő- és székvárosban fog megjelenni. A „Közpapok Lapja“ a magyar protestáns lelkészek nyomorúságos helyzetének javítását tűzte ki első sorban feladatául s e célból nemcsak folytonosan agitál, de sőt lassan-lassan szervezi azt a kis sereget, melylyel döntő ütközetre készül. A lap külső kiállítása teljesen megfelel a belső tartalomnak és a színes borítékon levő czimkép híven tükrözi vissza a „Közpapok Lapja“ programját. Előfizetési ára egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr. A szerkesztőség és kiadóhivatal Imre utca 6. szám alatt van.

Uj zenemű. Juhai Antaltól négy eredeti magyar dal jelent meg **K es e r g ő s z e r e l e m** cím alatt, melynek szövegét és zenéjét Juhay Antal szerző. A mű énekhangra és zongora kísérettel van írva s kapható minden zenemű kereskedésben, valamint a szerzőnél Budapest, VII. kr. Urányi utcai iskola épület.

Sport.

Vadászat a Savókuton. A savós kutyák erdön vasárnap január 22-én tízes hajtó vadászat rendeztetik. Gyűlőhely reggel 8 órakor a s. kutyacsárda. Mindazon vadász társulati tagok, a kik részt venni óhajtanak, Január 19-én reggel 9 órától este 4-ig aláírhatnak Pájer József pénztárnoknál lévő iven. Csak az ezen iven beiratkozottak vehetnek részt a vadászaton.

Közgazdaság.

Kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

1893. évi január hó 16. Hizott sertés árak :
I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli súlyban) 42—43 kr. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 42—42.5 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgon felüli súlyban) 45.5—46 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban) 44.5—45.5 kr. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgm-ig terjedő súlyban) 44—45.5 kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli súlyban) 42—43 krig. — Közép (páronkint 220—280 klg. súlyban) 43—44 kr. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő súlyban) 40—42.5 kr. Szerbiai nehéz (páronkint 260 klgon felüli súlyban) 42—43 kr. — Közép (páronkint 220—260 klg. súlyban) 41.5—42.5 krig. Könnyű (páronkint 220 klgm-ig terjedő súlyban) 39—41 krig.

Sertéslelészám: 1893. január hó 13-án volt készlet 90538 darab. 1893. január hó 14—15-én felhajtott 3614 darab. 1893. január hó 14—15-én elszállított 1486 darab.

1893. január 16-án maradt készletben: 92666 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

A budapesti gabonatözsde. Jan. 17.

Buzát ma jól kínálták, a kereslet kedvező volt. Elkelt szilárd irányzar mellett 40,000 q néhány krral magasabb áron.

Egyébb gabonaneműekben csekély forgalom.

Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat szilárdan indult, de utóbb gyengült.

Határidők jegyzése déli 12 órakor. Buza őszre 7.59—7.61, tavaszra (1893-ra) 7.47—7.49 Tengeri máj.—jun.-ra 4.73—4.74. Zab tavaszra 5.46—5.43. Káposztarepece augusztus-szept.-re 11.35—11.45 forinton.

Köttetett; Buza tavaszra 1893. 7.54—7.46—7.48, őszre 7.66—7.59—7.60. Tengeri máj.—jun.-ra 4.75—4.73. Zab tavaszra —. Káposztarepece augusztus-szept.-re 11.30—11.40 forinton.

Hivatalos jegyzések d. u. 2 órakor: Buza őszre 7.60 pénz., 7.62 áru; tavaszra 7.47 pénz, 7.49 áru. Tengeri máj.—jun.-ra 1893. 4.72 pénz, 4.74 áru. Zab tavaszra 5.47 pénz, 5.48 áru. Káposztarepece aug.—szept. 1893. 11.35—11—45 frton.

CSARNOK.

Kigyó a paradicsomban.

Lukacziu az államfogházban.

Szeged, jan. 16.

Megvallom, nem kicsit elfogultan a kíváncsian léptem a híres államfoghely egyszerű csellájába, hol is a várvavárt nagycsizmás, véres-száju böcsuhás s fanatikus oláh pópa helyett egy igen kellemes, modoru. francia abbé-nak be illő papot találtam, mivel — ha a politikát nem hozzuk szóba — mindenkéül igen kellemesen el lehet beszélgetni.

Széles nyelvismertköre, nagy tanulása sokféle tudása, finom elmelelete, behizelgő előadása, kellemes modora, mind mind kedvessé teszük Lucacciut, az embert, ki aranyos mezbe öltöztetett szavaival, ragyogó mondásaival képes a legerősebb szem elé is vakító tündértájtolt vonni hogy e fátylon át aztán úgy mutassa be helyzetét, mintha az a legtermészetesebb volna.

Sok minden szóba került köztünk, — magyar nemzeti politika, a románság kíváncsági jellemvonások a magyar és román népről, a nemzetiségek egymás iránti viszonyáról, melyeket dr. Lucacciu ur természetesen más színben igyekezett megvilágítani, mint ahogy mi magyarok látjuk . . . Es szóba hozott nézeteink, eszmecsereink természetesen bár szóban eltérek is voltak, de abban az egyben mégis megegyeztek, hogy tudniillik Lucacciu ur szerint is huzat — a német! . . . A szászokról és a tótokról sem éppen kedvezően nyilatkozott. „Ala tomosságuk“ miatt megróvta őket.

Különbön a legtöbb szavában tartózkodó volt, de határozottan elítélte a magyar politikuskok ama törekvéseit, melyeket azok „egységes magyar nemzeti“ (nem pedig magyar állami) eszmére „céljatlannul“ és mind hiába“ kifejtene . . . „Mivel valamint az éneklő madárt sem lehet más dalra, éneklésre kényszeríteni, úgy az idegen nemzetiségekre is hiába való munka ráerőszakolni a — magyar nyelvet!“

Aztán beszélt fogságáról is, mely szerinte többet használt, mint ártott (?) neki, mivel így nemzetének még azon tényezői is érdeklődésre gerjesztettek iránta, kik eddig közömbösen néztek „nehéz munkáját“. Mond a továbbá azt is, hogy szereti közös hazánkat, hívséges is ahhoz, de azért mégsem nézheti tétlenül, hogy „román nemzetet“ (?) kiirtsák (?) magukba olvasszák a magyarok, kik pedig együtt működve s egyetértésben az okhokkal, jobban megvédelmezhetnék a közös, drága hazát az észak felől fenyegető nagy veszély, a „muszka-tenger ellen“.

Azon kérdésemre, hogy :

— Mivel tölti az idejét főtisztelendőséged az egész hosszú napközben ? avval felelt :

— Imádkozom és dolgozom. Nagyobb munkát írok — zsarnokaimról . . .

*

A doktor Lucacciu szobája egy ablakos, tágas czella, — ágy, asztal, székekkel ruhafogással és nagy könyvtartóval butorozva. — Francia olasz, latin, román és magyar művek, többek közt ott láttam a báró Eötvös József műveit is, melyeknek egyik könyvéből Lucacciu reá is olvasott a magyar államvezető férfiak jelenlegi nemzetiségi politikájára, melyet szerinte éppen a „renegát magyarok“ — Wekerle, Jókai, kit Irányival összetévesztve Heibschuchnak nevezett — üznek a végletekig.

Erdekes epizódoként emlitem fel azt is, hogy ép mig nála voltam, hozták be a szobájába Vidacs Jánosnak, ki csak most szabadult ki az államfogházból, egy legújabb fajta verses kötetét. Vidacs, ugyanis eladás végett küldött több példányt az államfoghelyeknek, melyekből a fogház őrmestertől egy forintért Lucacciu is vásárolt egyet.

— Majd feljegyzem a tisztelendőséged érdemei közé, — jegyeztem én meg erre, hogy Ön is beállott már a magyar irodalom ritka pártolói közé . . .

— Oh kérem! — válaszolta — hát miért ne? Hisz nekem otthon meg van minden jelentékenyebb magyar író műve. Meg aztán Vidacsnak bizonyára szüksége is van a pártolásra és én szívesen teszem azt. Sőt szerettem volna megismerkedni vele, igen sok érdekest hallottam felőle . . .

— Csakhogy Vidacs igen heves, tüzes természetű ember! — feleltem én.

— Ep azért. Nagyon szeretem az ilyen embereket, — azok még tudnak igazán lelkedni! . . .

Aztán elbucsztam Lacfalu híres papjától kinek hangja olyan czengő, kinek szavai oly mézesek, de aki azért mégis — csak kigyó a magyar paradicsomban.

ifj. Móricz Pál.

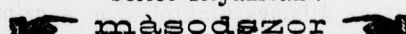

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 96. szám V. Kis bérlet 16. szám

Páros. Páros.

Ma Serdán, 1893. Január hó 18-án

bérlet folyamban :

 MÁSODSZOR

A K A P I V Á R.

Vigjáték.

Színházi műsor :

Csütörtök : Szerencse fia, operette Milöckertől.

Péntek : A „Röder“ nővérek hangversenye, ezzel : Fortunió bájdala, operette.

Szombat : Fourschamboult család, színmű Augiertől.

Vasárnap : Két pisztoly népszínmű, Sziglige titól.

Fiatal és öreg

u r a k n a k !

felüdülési szer.

Dr. Müller főtörzsorvostól, számos év óta legjobb sikerrel használtatik mindenütt **ideg-betegségek ellen, melyek idegrázkódás okból** (titkos ifjúkori bűnök) stb. keletkeznek és a melyeknek a következménye a lélek és a test idő előtti bénasága. Kivált elgyengült férfi-erő erősítésére kipróbálva. Ara pontos orvosi utasítással 3 frt 10 kr. postán csomagolásért 20 krral több.

Egyedüli fő és előállítási-raktár : **St. Georgi-Apotheke Wien, 5/2 Bezirk Wimmergasse No 33, a hová az irábeli megrendelések itnézendők.**

Kuncz József és Társa
Debreczen.

Szőnyeg osztály.

Az idény előrehaladottsága és a
raktár tulterheltsége

miatt

budapesti főújszletünk

hatóságilag engedélyezett

szolid

SZŐNYEGÁRU

végeladást

rendez,

minek következtében ezen szakmába tartozó
cikkek itten is **mélyen leszállított**
árak mellett adatnak el.

Amerikai fogász — mint assistens
segédkezésével kapocs-lemez
nélküli műfogak és rugany
nélküli fémlemezű
fogsorok. Tartós
ciment-, ezüst- és
aranyplombok.

Dr. Tihanyi Samuel

Operatók
teljes érztelen-
ítés mellett

fogorvosi műterme

Debreczen. N.-Várad-utca 2084. sz. I. e.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választék-
ban érkeztek raktárra

báli szövetek, színes selymek
francia **VOILE**-ok.

atlas, satin es batistok
továbbá

legyezők, virágok, csipkék,
báli belépők,

melyeket igen olcsón árusítanak el

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater.

A világ
legjobb
fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Bécs

gyár alapítottatott
1835!

Ezen fénymáz,
vitriol nélkül
gyorsan a leg-
szébb mély feke-
teszínű fényt ad-
ja és a bőrt tar-
tossá teszi.

Mindenütt raktáron
Értesítés! A n.
é. közönség saját
érdekében kére-

ik csakis **Fernoendt** fénymázt venni és
csak azon dobozokat elfogadni, melyek
St. Fernoendt

névaláírással vannak ellátva, mivel
temérdek értéktelen utánzat van forgá-
lomban, melynek vignétája az én vig-
nétámhoz hasonlóan vannak nyomva,
hogy így a közönséget tévútra vezessék

MOLL-SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas
és **MOLL A** sokszorosított cége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomor-
göres, nyálk, gyomorégés székrekedésnél májbajok vértolu-
lás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. Egy
eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt
Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál keveseb-
nem küldetik.

Elismerés **MOLL A.** urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen
jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra
és szívélyesen „Isten fizesse meg“ -et mondom érte; ezeka
gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszi k.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas
és „A. MOLL“ feliratú ónozzattal van zárva
A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapítási
bedörzsölési-szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinek
legismertesebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár
FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
BÉCS: I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta pósta utánvét mellett teljesítettek.
A raktárakban tessék **határozottan MOLL A.** aláírásával
és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés **MOLL A.** gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszor-
rúten működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segít-
ségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

HORNOF, lelkész Micholup-ban.

Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béla Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Királyi
Tivadar uraknál.

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény,

és

minden

meghülési
betegségek
ellen.

A „Debreczeni Ellenőr“
kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“
NYOMDA és KIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szíves figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően
berendezett

 könyvnyomdáját,

mely ujabbán a LEGDISZESEBB BETÜKKEL szaporított s így
a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

KÖNYVKÖTÉSZETE,

melyben a LEGKITÜNŐBB GÉPEK vannak alkalmazva,
a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő

„Debreczeni Ellenőr“ részére

hirdetéseket olcsón elvállal.